

AHMET HOCA'DAN

2023-2024 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI
1. DÖNEM 7. SINIFLAR 1. TÜRKÇE YAZILISI ÇALIŞMA SORULARI

Ad-Soyad:

Başarınıza katkıda bulunması dileğiyle...

 /ahmethocaylaturkcevedebiyat

 /ahmethocaylaturkcevedebiyat

 /groups/ortaokulturkce

SORU 1

"Ezmek", "dolu", "iğne", "yakın" ve "çözmek" sözcüklerini gerçek ve mecaz anlamda birer cümlede kullanınız.

› Ezmek

Gerçek Anlam:

Mecaz Anlam:

› Dolu

Gerçek Anlam:

Mecaz Anlam:

› Yol

Gerçek Anlam:

Mecaz Anlam:

› Yakın

Gerçek Anlam:

Mecaz Anlam:

› Çözmek

Gerçek Anlam:

Mecaz Anlam:

SORU 2

Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerin cümlelere kattığı anlamları yazınız.

› Doktor hastanın durumunun ciddi olduğunu söyledi.

CEVAP:

› Verdiğiniz sözü tutacağınızdan en ufak şüphem yoktur.

CEVAP:

› Bazı üyeler alınan kararları tanımadığını belirtti.

CEVAP:

› Aranızda musluk tamirinden anlayan biri var mı?

CEVAP:

› Böyle kapalı konuşursan sağlıklı iletişim kuramazsın.

CEVAP:

SORU 3

Aşağıdaki cümlelerden nesnel yargı taşıyanların sonuna (N), öznel yargı taşıyanların sonuna (Ö) yazınız.

- › Halı ve kilim dokumacılığı günümüzde geçerliğini yitiren bir zanaat dalıdır. ()
- › Şair, bu şiirinde doğayla ilgili izlenimlerini sıradan bir anlatımla kaleme almış. ()
- › Tarlanın ortasında kendiliğinden oluşan gölde birçok balık çeşidi yaşıyor. ()
- › Nesnelere estetik şekiller vermek el becerisi gerektirdiği için zordur. ()
- › Şiddetli fırtına çatıları uçurduğu için ev sahipleri mağduriyet yaşadı. ()

SORU 4

Aşağıdaki cümlelerde hangi duyguların geçtiğini ayraçla belirtilen yerlere yazınız.

- › İtfaiyeciler, yangını nasıl kontrol altına alacaklarını bir türlü kestiremedi.
()
- › Keşke çocukluğumun geçtiği o şirin kasabayı son bir kez görsem...
()
- › Yıllardan beri ne selam gönderenim var ne de kapımı çalanım.
()
- › Bu lokantada yapılan kuru fasulyenin üstüne kuru fasulye tanımiyorum.
()
- › Gökten rahmet oluk oluk yağsa benim tarlam susuzluktan kurur.
()

SORU 5

Aşağıdaki cümlelerde geçen anlam ilişkilerini (amaç-sonuç, neden-sonuç, koşul-sonuç) ayraçla belirtilen yerlere yazınız.

- › Sekiz kişiden oluşan ekip araştırma yapmak için bölgeye sevk edildi.
()
- › Kalbinin kırılmasını istemediğinden senden bir süre gerçekleri saklamış.
()
- › Soruyu doğru yanıtlarsa bir milyonluk ödülün sahibi olacak.
()
- › Odanın havası bunalıcı olmaya başlayınca kapıları ve pencereleri açtılar.
()
- › Belediye, sokak hayvanları kışın üşümesin diye sıcak barınaklar yapmış.
()
- › Bu caddeye köprü yapılmadan şehir içi trafik rahatlamaz.
()
- › Yağmurun sağanak şeklinde bastırmasıyla evleri ve dükkânları sel bastı.
()
- › Adamcağız her hafta sonu köydeki üç dönüm tarlayı sulamaya gidiyor.
()
- › Böyle bir soruyla ilk defa karşılaşınca şaşkınlığımı gizleyemedim.
()
- › Sizin gibi bilinçli insanlar oldukça bu memleket ayakta kalacak.
()

SORU 6

Aşağıdaki cümlelerden karşılaştırma ilişkisi içerenlerin sonuna (+), içermeyenlerin sonuna (-) koyunuz.

- › Türkiye'nin yüzölçümü bakımından en büyük şehri Konya'dır. ()
- › Lisede içine kapanık bir çocukken üniversitede konuşkan biri oluverdi. ()
- › Yaşadığımız kötü anıları bir kenara bırakıp şimdinin keyfini çıkarmalıyız. ()
- › Turizm gelirlerinde geçen yıla göre yüzde altmış sekiz artış oldu. ()
- › Güneşin kavurucu sıcaklığı altında sabahtan akşama kadar çalışıyorlardı. ()

SORU 7

Aşağıda verilen geçiş ve ifadelerinin türlerini yazınız ve bunları anlamlarına uygun birer cümlede kullanınız.

› Fakat

Türü:

Cümle:

› Kısacası

Türü:

Cümle:

› Çünkü

Türü:

Cümle:

› Böylece

Türü:

Cümle:

› Üstelik

Türü:

Cümle:

SORU 8

Aşağıdaki atasözlerinin anlamlarını kısaca yazınız.

- › Sakınılan göze çöp batar:
- › Abanın kadri yağmurda bilinir:
- › Ateş düştüğü yeri yakar:
- › Ne doğarsan aşına, o gelir kaşığına:
- › Balık baştan kokar:

SORU 9

Aşağıdaki dizelerde geçen söz sanatlarını ayraçla belirtilen yerlere yazınız.

- › Yüce dağ başında olur sayrılık
Sen düşürdün gül benzime sarılık

()

- › Renkler başkalaştı gün ortasında
Koyu bir karanlık öptü denizi

()

- › Sıladan ayrırım, gözümden yaşlar
Sel olup akacak bir gün derinden

()

- › Yaprak döker bir yanımız
Bir yanımız bahar bahçe

()

- › Ben bir çınar ağacıyım
Köklerim derine dayanır
Gölgemde oynar çocuklar
Dallarına salıncak kurup sallanır.

()

SORU 10

Aşağıdaki cümlelerde geçen deyimlerin anlamlarını yazınız.

- › Bilgisayarın dilinden anladığım için en ufak bir arıza olsa beni çağırırlar.

CEVAP:

- › Hastanın başındaki bir vatandaş "Ambulansın eli kulağında." dedi.

CEVAP:

- › Sabahtan akşama kadar sinek avlamaktan başka bir iş yapmıyordu bakkal amca.

CEVAP:

- › Bu konuyla ilgili söylediklerime dudak bükmesinin sebebini anlayamadım.

CEVAP:

- › Kimseden lafını esirgemediği için yaşamadığı sıkıntı kalmamıştı.

CEVAP:

SORU 11

Aşağıdaki kelimelerin yapılarına göre türlerini yazınız.

Sözcük	Yapısına Göre
Delirdi	
Göklerde	
Bugün	
Kokusunu	
Sırtırmış	
Dövünüyor	
Kapkaç	
Göndersinler	
Yağlamışsın	
Külbastı	

SORU 12

Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili fiillerin anlamlarına göre türlerini yazınız.

Sözcük	Anlamına Göre
Yaşlı adam <u>ağaran</u> saçlarını özenle <u>tarıyordu</u> .	
Babamın eve <u>getirdiği</u> köpek hepimizi sevindirmişti.	
Süreniz <u>dolarsa</u> cevap verme hakkınız <u>yanacak</u> .	
Çantayı <u>bulunca</u> hemen karakola teslim <u>etmiş</u> .	
Konuyu bilmediği hâlde söze <u>karışmasına</u> ben de çok kızdım.	
Bahar gelince <u>eriyen</u> karlar küçük göller <u>oluşturmuştu</u> .	
Saksıdaki çiçek bir gün sulamayınca <u>solmuş</u> .	
Dışarı çıkıp biraz <u>yürümenin</u> iyi olacağını <u>düşünüyordu</u> .	
Bana böyle bir soru <u>sormana</u> anlam veremedim.	
Kedinin tırnakları <u>uzayınca</u> kesmek zorunda kalmışlar.	

SORU 13

Aşağıdaki tabloda yer alan fiilleri verilen kip ve kişilere göre çekimleyiniz.

Fiil	Kip	Kişi	Çekim
Gez-	Bilinen Geçmiş Zaman	2. tekil	
Boz-	Geniş Zaman	3. çoğul	
Kaz-	Şimdiki Zaman	1. tekil	
Diz-	Gelecek Zaman	2. çoğul	
Sız-	İstek Kipi	1. çoğul	

SORU 14

Aşağıdaki cümlelerden zaman kayması olanların başına (+), olmayanların başına (-) koyunuz.

- () Bu program radyoda salı günleri yayımlanıyor.
- () Genç oyuncu sakatlandığı için maçı yarıda bıraktı.
- () Babam sınavı kazandığımı duyunca çok sevinir.
- () Ne yazık ki bin bir türlü tehlikeyle iç içe yaşıyoruz.
- () Nasreddin Hoca bir gün eşeğine ters biner.

SORU 15

Aşağıdaki fiillerde geçen kip ve kişi eklerini yazınız.

Fiil	Kip Eki	Kişi Eki
Gösteriyorum		
Yaklaştık		
Kaçacaklar		
Bulursunuz		
Oturmuş		

SORU 16

Aşağıdaki tanımların karşısına ilgili kavramları yazınız.

- › Şiirde hecelerin sayılarına ya da heceyi oluşturan seslerin uzunluk ve kısalıklarına göre oluşturduğu düzen:
- › Dizelerin sonundaki yazılışları ve okunuşları aynı, anlamları ve görevleri farklı kelimelerin, eklerin veya seslerin benzerliği:
- › Dize sonlarındaki yazılışları, görevleri ve anlamları aynı olan ek, sözcük ya da sözcük grupları:

SORU 17

Aşağıda verilenlerin şiir birimlerini yazınız.

- › Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklal!

CEVAP:

- › Su akar yokuşlardan hep basamak basamak
Benimse alın yazım yokuşlarda susamak

CEVAP:

- › Kar yağar, çığ düşer, yollar açılmaz
Seller iner, derelerden geçilmez
Senet yoktur, ömre vade biçilmez
Geleceksen bir gün önce gelsene.

CEVAP:

SORU 18

Aşağıdaki metnin hikâye unsurlarını yazınız.

Güneş tam tepeye dikilmişti. Ahmet Usta dükkânda bir yandan raftaki malzemeleri düzeltirken bir yandan da acaba bugün ne yesem, diye kendi kendine konuşuyordu. Tam o anda kapıdan eşi Sabriye Hanım girdi. Ona sürpriz yapmak istemişti. Ahmet Usta hem işe hem de kendi kendine konuşmaya öyle dalmıştı ki onun ayak seslerini bile duymadı. Elindeki sefer tasını sessizce kapının girişindeki tezgâhın üzerine koyan Sabriye Hanım, elleriyle onun gözlerini kapattı ve "Bil bakalım, ben kimim?" dedi gülerek. Ahmet Usta bu sesi hiç tanımaz mı? Hemen tanıdı. Bir çocuk sevinci edasıyla "Hoş geldin hanım!" dedi, "Hayrola?", "Hangi rüzgâr attı seni buraya?" Sevgi dolu gözlerle tezgâhı işaret etti Sabriye Hanım: "Hayır, hayır! Bak, bu tasın içinde ne var?" Ahmet Usta tası açıp baktı. Bir de ne görsün? En sevdiği yemek: lahana sarması! Hemen eşinin getirdiği çatallardan birini aldı ve sarmaları yoğurtlaya yoğurtlaya yemeye başladı. Sabriye Hanım da ona eşlik edince güzel bir yemek zevki yaşadılar.

CEVAP

- › Olay:
- › Kişiler:
- › Yer:
- › Zaman:
- › Anlatıcı:

SORU 19

Aşağıdaki parçalarda kullanılan anlatım biçimlerini yazınız.

- › Kapıdan içeri girdiğinizde büyük bir bahçe karşılıyor sizi. Aradan yol geçtiği için ikiye ayrılmış bahçe. Yolun solunda 5-6 kişinin oturabileceği bir kamelya yapılmış. Bahçe duvarına çok yakın olan bu kamelyanın ortasında küçük bir masa var. Etrafını rengârenk çiçeklerin bürüdüğü bu kamelya çok havalı gözüküyor. Yolun sağında ise tuğladan yapılan, çatısı çinko ile kaplı bir kiler var. Kilerin arkasında elma ve armut ağaçları sıra sıra dizilmiş.

CEVAP:

- › Eve gelir gelmez kendini odaya kapatıp için için ağlamaya başladı. Annesi ne olduğunu sorduğunda "Hiç" demekle yetindi küçük kız. Onun göğsüne başını koyup gözyaşı dökmeye devam etti. O kadar yorulmuştu ki ağlamaktan, bir süre sonra uykuya daldı. Uyandığında tekrar ne olduğunu sordu annesi. "Küçük bir kedi yavrusuna araba çarptı." dedi içini derin derin çekerek.

CEVAP:

- › Karıncalar küçük boyutlu, doğal boşluklarda yaşar. Birkaç düzine avcı bireyden oluşan topluluklar içinde yaşadıkları gibi milyonlarca bireyin bulunduğu topluluklar içinde de yaşarlar. Büyük kolonilerde çoğunlukla "işçi" ve "asker" sınıfını meydana getiren kısır dişiler vardır. Aynı zamanda bu koloniler, verimli erkeklerle "kraliçe" adı verilen ve bir ya da daha fazla sayıda bulunan verimli dişileri de barındırır.

CEVAP:

- › Doğruyu söylemenin zor olduğunu söylüyorlar. Doğruyu söylemek kolaydır, zor olan şey onu anlatmaktır. Çünkü söyledığınız doğruyu herkes duyar, ancak herkesin anlaması imkânsızdır. Türlü sebeplerle ona karşı çıkan, dile getirdiğiniz için de size düşman kesilen bir sürü insan çıkar.

CEVAP:

(20, 21, 22, 23 ve 24. soruları aşağıdaki metne göre yanıtlayınız.)

Çok köklü bir dil olan Türkçede yaklaşık 600 bin kelime bulunur. Bu kelimelerin birçoğu, yer aldığı kelimeye göre farklı anlam kazandığı için çok anlamlıdır. Söz gelimi "koyu" sözcüğü bir futbol taraftarını nitelediğinde "aşırı", bir içeceği nitelediğinde "sulu karşıtı", bir rengi nitelediğinde "açık karşıtı" anlamlarına gelir. Deyimler ve atasözleri için de aynı durum geçerlidir. Türkçede günlük hayattan bilimsel konulara kadar çok geniş bir çerçeveyi kapsayan birçok deyim ve atasözü vardır. Bunların da bir kısmı tıpkı kelimeler gibi çok anlamlılığa sahiptir. Mesela "hava almak" deyimini hem "açık bir alana çıkıp ciğerlerine temiz hava çekmek" anlamında gerçek olarak hem de "beklediği sonucu alamamak, umduğunu elde edememek" anlamında mecaz olarak kullanılabilir. "Ağır kazan geç kaynar." atasözü "Kalın kafalı insan bir konuyu zor anlar.", "Tembel olan işi geç yapar.", "Ağırbaşlı insan çok öfkelenmez." gibi farklı anlamlar taşır.

SORU 20

Bu metnin konusunu yazınız.

CEVAP:

SORU 21

Bu metne uygun bir başlık yazınız.

CEVAP:

SORU 22

Bu metnin anahtar kelimelerini yazınız.

CEVAP:

SORU 23

Bu metnin ana fikrini yazınız.

CEVAP:

SORU 24

Bu parçada başvuru düşüncüyü geliştirme yollarını yazınız.

CEVAP:

CEVAPLAR

SORU 1

"Ezmek", "dolu", "iğne", "yakın" ve "çözmek" sözcüklerini gerçek ve mecaz anlamda birer cümlede kullanınız.

> Ezmek

Gerçek Anlam: Elindeki tahtayla bütün cevizleri ezdi.

Mecaz Anlam: Sessiz olduğu için herkes onu eziyordu.

> Dolu

Gerçek Anlam: Dolu paketleri farklı bir rafa koydu.

Mecaz Anlam: O, içi sevgi dolu bir insandır.

> Yol

Gerçek Anlam: Yürüdüğümüz yolda çakıl taşları var.

Mecaz Anlam: Buradan kurtulmanın bir yolu olmalı.

> Yakın

Gerçek Anlam: Okulum yakın olduğu için şanslıyım.

Mecaz Anlam: Bir zamanlar onunla yakın arkadaştı.

> Çözmek

Gerçek Anlam: İpi çözdükten sonra bana verdi.

Mecaz Anlam: Bu sorunu çözmeden asla uyumam.

SORU 2

Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerin cümlelere kattığı anlamları yazınız.

> Doktor hastanın durumunun ciddi olduğunu söyledi.

CEVAP: Tehlikeli ve endişe verici olan

> Verdiğiniz sözü tutacağınızdan en ufak şüphem yoktur.

CEVAP: Gereğini yapmak, yerine getirmek

> Bazı üyeler alınan kararları tanımadığını belirtti.

CEVAP: Boyun eğmek, yargısına uymak

> Aranızda musluk tamirinden anlayan biri var mı?

CEVAP: Bir şey hakkında bilgisi bulunmak

> Böyle kapalı konuşursan seni anlayamam.

CEVAP: Açık ve kesin söz kullanmadan söylenen

SORU 3

Aşağıdaki cümlelerden nesnel yargı taşıyanların sonuna (N), öznel yargı taşıyanların sonuna (Ö) yazınız.

> Halı ve kilim dokumacılığı günümüzde geçerliğini yitiren bir zanaat dalıdır. (N)

> Şair, bu şiirinde doğayla ilgili izlenimlerini sıradan bir anlatımla kaleme almış. (Ö)

> Tarlanın ortasında kendiliğinden oluşan gölde birçok balık çeşidi yaşıyor. (N)

> Nesnelere estetik şekiller vermek el becerisi gerektirdiği için zordur. (Ö)

> Şiddetli fırtına çatıları uçurduğu için ev sahipleri mağduriyet yaşadı. (N)

SORU 4

Aşağıdaki cümlelerde hangi duyguların geçtiğini ayraçla belirtilen yerlere yazınız.

- › İtfaiyeciler, yangını nasıl kontrol altına alacaklarını bir türlü kestiremedi.

(Çaresizlik)

- › Keşke çocukluğumun geçtiği o şirin kasabayı son bir kez görsem...

(Özlem)

- › Yıllardan beri ne selam gönderenim var ne de kapımı çalanım.

(Yalnızlık)

- › Bu lokantada yapılan kuru fasulyenin üstüne kuru fasulye tanımiyorum.

(Beğeni)

- › Gökten rahmet oluk oluk yağsa benim tarlam susuzluktan kurur.

(Karamsarlık)

SORU 5

Aşağıdaki cümlelerde geçen anlam ilişkilerini (amaç-sonuç, neden-sonuç, koşul-sonuç) ayraçla belirtilen yerlere yazınız.

- › Sekiz kişiden oluşan ekip araştırma yapmak için bölgeye sevk edildi.

(Amaç-sonuç)

- › Kalbinin kırılmasını istemediğinden senden bir süre gerçekleri saklamış.

(Neden-sonuç)

- › Soruyu doğru yanıtlarsa bir milyonluk ödülün sahibi olacak.

(Koşul-sonuç)

- › Odanın havası bunalıcı olmaya başlayınca kapıları ve pencereleri açtılar.

(Neden-sonuç)

- › Belediye, sokak hayvanları kışın üşümesin diye sıcak barınaklar yapmış.

(Amaç-sonuç)

- › Bu caddeye köprü yapılmadan şehir içi trafik rahatlamaz.

(Koşul-sonuç)

- › Yağmurun sağanak şeklinde bastırmasıyla evleri ve dükkanları sel bastı.

(Neden-sonuç)

- › Adamcağız her hafta sonu köydeki üç dönüm tarlayı sulamaya gidiyor.

(Amaç-sonuç)

- › Böyle bir soruyla ilk defa karşılaşınca şaşkınlığımı gizleyemedim.

(Neden-sonuç)

- › Sizin gibi bilinçli insanlar oldukça bu memleket ayakta kalacak.

(Koşul-sonuç)

SORU 6

Aşağıdaki cümlelerden karşılaştırma ilişkisi içerenlerin sonuna (+), içermeyenlerin sonuna (-) koyunuz.

- › Türkiye'nin yüzölçümü bakımından en büyük şehri Konya'dır. (+)
- › Lisede içine kapanık bir çocukken üniversitede konuşkan biri oluverdi. (+)
- › Yaşadığımız kötü anıları bir kenara bırakıp şimdinin keyfini çıkarmalıyız. (-)
- › Turizm gelirlerinde geçen yıla göre yüzde altmış sekiz artış oldu. (+)
- › Güneşin kavurucu sıcaklığı altında sabahtan akşama kadar çalışıyorlardı. (-)

SORU 7

Aşağıda verilen geçiş ve ifadelerinin türlerini yazınız ve bunları anlamlarına uygun birer cümlede kullanınız.

- › **Fakat**
Türü: **Düşüncenin yönünü değiştiren**
Cümle: **Seni seviyorum fakat beni çok üzüyorsun.**
- › **Kısacası**
Türü: **Özetleyen**
Cümle: **Kısaca eğitim bir ülkenin temel taşıdır.**
- › **Çünkü**
Türü: **Açıklayıcı**
Cümle: **Çok heyecanlıydı, çünkü ilk kitabı çıkacaktı.**
- › **Böylece**
Türü: **Sonuç bildiren**
Cümle: **Maçı kazandık, böylece bir üst tura yükseldik.**
- › **Üstelik**
Türü: **Destekleyici**
Cümle: **Hata yapıyor, üstelik özür bile dilemiyordu.**

SORU 8

Aşağıdaki atasözlerinin anlamlarını kısaca yazınız.

- › Sakınılan göze çöp batar: **Üzerine çok düşülen şeyler genellikle kazaya veya zarara uğrar.**
- › Abanın kadri yağmurda bilinir: **Bir şeyin gerçek değeri ona gereksinim duyulduğunda anlaşılır.**
- › Ateş düştüğü yeri yakar: **Bir acıyı onu çekenden başkası tam anlayamaz veya aynı ölçüde üzülemez.**
- › Ne doğrarsan aşına, o gelir kaşığına: **Kişi kendisi için önceden yaptığı hazırlıkların verimini ileride alır.**
- › Balık baştan kokar: **Bir işte meydana gelen aksaklık, o işin başında bulunan kişilerden kaynaklanır.**

SORU 9

Aşağıdaki dizelerde geçen söz sanatlarını ayraçla belirtilen yerlere yazınız.

- › Yüce dağ başında olur sayrılık
Sen düşürdün gül benzime sarılık
(Benzetme)
- › Renkler başkalaştı gün ortasında
Koyu bir karanlık öptü denizi
(Kişileştirme)
- › Sıladan ayırıyım, gözümde yaşlar
Sel olup akacak bir gün derinden
(Abartma)
- › Yaprak döker bir yanımız
Bir yanımız bahar bahçe
(Karşıtlık)
- › Ben bir çınar ağacıyım
Köklerim derine dayanır
Gölgede oynasır çocuklar
Dallarına salıncak kurup sallanır.
(Konuşturma)

SORU 10

Aşağıdaki cümlelerde geçen deyimlerin anlamlarını yazınız.

- › Bilgisayarın dilinden anladığım için en ufak bir arıza olsa beni çağırırlar.
- CEVAP:** Bir canlının çıkardığı seslerden veya onun davranışlarından ne anlatmak istediğini anlamak / Söz konusu olan şeyin özelliğini bilmek
- › Hastanın başındaki bir vatandaş "Ambulansın eli kulağında." dedi.
- CEVAP:** Nerede ise olacak, çok yakında olması beklenen
- › Sabahtan akşama kadar sinek avlamaktan başka bir iş yapmıyordu bakkal amca.
- CEVAP:** Müşterisi olmayıp boş oturmak
- › Bu konuyla ilgili söylediklerime dudak bükmesinin sebebini anlayamadım.
- CEVAP:** Bir şeyi beğenmediğini, küçümsediğini belli etmek; umursamamak, pek aldırış etmemek
- › Kimseden lafını esirgemediği için yaşamadığı sıkıntı kalmamıştı.
- CEVAP:** Düşündüğünü karşısındakini kıracak bir söz olsa bile söylemekten çekinmemek

SORU 11

Aşağıdaki kelimelerin yapılarına göre türlerini yazınız.

Sözcük	Yapısına Göre
Delirdi	Türemiş
Göklerde	Basit
Bugün	Birleşik
Kokusunu	Türemiş
Sırtırmış	Basit
Dövünüyor	Türemiş
Kapkaç	Birleşik
Göndersinler	Basit
Yağlamışsın	Türemiş
Külbastı	Birleşik

SORU 12

Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili fiillerin anlamlarına göre türlerini yazınız.

Sözcük	Anlamına Göre
Yaşlı adam <u>ağaran</u> saçlarını özenle tarıyordu.	Oluş Fiili
Babamın eve <u>getirdiği</u> köpek hepimizi sevindirmişti.	İş (Kılış) Fiili
Süreniz <u>dolarsa</u> cevap verme hakkınız yanacak.	Durum Fiili
Çantayı <u>bulunca</u> hemen karakola teslim etmiş.	İş (Kılış) Fiili
Konuyu bilmediği hâlde söze <u>karışmasına</u> ben de çok kızdım.	Durum Fiili
Bahar gelince <u>eriyen</u> karlar küçük göller oluşturmuştu.	Oluş Fiili
Saksıdaki çiçek bir gün sulamayınca <u>solmuş</u> .	Oluş Fiili
Dışarı çıkıp biraz <u>yürümenin</u> iyi olacağını düşünüyordu.	Durum Fiili
Bana böyle bir soru <u>sormana</u> anlam veremedim.	İş (Kılış) Fiili
Kedinin tırnakları <u>uzayınca</u> kesmek zorunda kalmışlar.	Oluş Fiili

SORU 13

Aşağıdaki tabloda yer alan fiilleri verilen kip ve kişilere göre çekimleyiniz.

Fiil	Kip	Kişi	Çekim
Gez-	Bilinen Geçmiş Zaman	2. tekil	Gezdin
Boz-	Geniş Zaman	3. çoğul	Bozarlar
Kaz-	Şimdiki Zaman	1. tekil	Kazıyorum
Diz-	Gelecek Zaman	2. çoğul	Dizeceksiniz
Sız-	İstek Kipi	1. çoğul	Sızalım

SORU 14

Aşağıdaki cümlelerden zaman kayması olanların başına (+), olmayanların başına (-) koyunuz.

- (+) Bu program radyoda salı günleri yayımlanıyor.
- (-) Genç oyuncu sakatlandığı için maçı yarıda bıraktı.
- (+) Babam sınavı kazandığımı duyunca çok sevinir.
- (-) Ne yazık ki bin bir türlü tehlikeyle iç içe yaşıyoruz.
- (+) Nasreddin Hoca bir gün eşeğine ters biner.

SORU 15

Aşağıdaki fiillerde geçen kip ve kişi eklerini yazınız.

Fiil	Kip Eki	Kişi Eki
Gösteriyorum	-yor	-um
Yaklaştık	-tı	-k
Kaçacaklar	-acak	-lar
Bulursunuz	-ur	-sunuz
Oturmuş	-muş	Yok

SORU 16

Aşağıdaki tanımların karşısına ilgili kavramları yazınız.

- › Şiirde hecelerin sayılarına ya da heceyi oluşturan seslerin uzunluk ve kısalıklarına göre oluşturduğu düzen: **Ölçü**
- › Dizelerin sonundaki yazılışları ve okunuşları aynı, anlamları ve görevleri farklı kelimelerin, eklerin veya seslerin benzerliği: **Kafiye (Uyak)**
- › Dize sonlarındaki yazılışları, görevleri ve anlamları aynı olan ek, sözcük ya da sözcük grupları: **Redif**

SORU 17

Aşağıda verilenlerin şiir birimlerini yazınız.

- › Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklal!

CEVAP: Dize (Mısra)

- › Su akar yokuşlardan hep basamak basamak
Benimse alın yazım yokuşlarda susamak

CEVAP: Beyit

- › Kar yağar, çiğ düşer, yollar açılmaz
Seller iner, derelerden geçilmez
Senet yoktur, ömre vade biçilmez
Geleceksen bir gün önce gelsene.

CEVAP: Dörtlük (Kıta)

SORU 18

Aşağıdaki metnin hikâye unsurlarını yazınız.

Güneş tam tepeye dikilmişti. Ahmet Usta dükkânda bir yandan raftaki malzemeleri düzeltirken bir yandan da acaba bugün ne yesem, diye kendi kendine konuşuyordu. Tam o anda kapıdan eşi Sabriye Hanım girdi. Ona sürpriz yapmak istemişti. Ahmet Usta hem işe hem de kendi kendine konuşmaya öyle dalmıştı ki onun ayak seslerini bile duymadı. Elindeki sefer tasını sessizce kapının girişindeki tezgâhın üzerine koyan Sabriye Hanım, elleriyle onun gözlerini kapattı ve "Bil bakalım, ben kimim?" dedi gülerek. Ahmet Usta bu sesi hiç tanımaz mı? Hemen tanıdı. Bir çocuk sevinci edasıyla "Hoş geldin hanım!" dedi, "Hayrola?", "Hangi rüzgâr attı seni buraya?" Sevgi dolu gözlerle tezgâhı işaret etti Sabriye Hanım: "Hayır, hayır! Bak, bu tasın içinde ne var?" Ahmet Usta tası açıp baktı. Bir de ne görsün? En sevdiği yemek: lahana sarması! Hemen eşinin getirdiği çatallardan birini aldı ve sarmaları yoğurtlaya yoğurtlaya yemeye başladı. Sabriye Hanım da ona eşlik edince güzel bir yemek zevki yaşadılar.

CEVAP

- › Olay: **Ahmet Usta ile Eşi Sabriye Hanım'ın güzel bir öğle yemeği yemesi**
- › Kişiler: **Ahmet Usta, Sabriye Hanım**
- › Yer: **Dükkân**
- › Zaman: **Öğle**
- › Anlatıcı: **3. tekil kişi (o)**

SORU 19

Aşağıdaki parçalarda kullanılan anlatım biçimlerini yazınız.

- › Kapıdan içeri girdiğinizde büyük bir bahçe karşılıyor sizi. Aradan yol geçtiği için ikiye ayrılmış bahçe. Yolum solunda 5-6 kişinin oturabileceği bir kamelya yapılmış. Bahçe duvarına çok yakın olan bu kamelyanın ortasında küçük bir masa var. Etrafını rengârenk çiçeklerin bürüdüğü bu kamelya çok havalı gözüküyor. Yolum sağında ise tuğladan yapılan, çatısı çinko ile kaplı bir kiler var. Kilerin arkasında elma ve armut ağaçları sıra sıra dizilmiş.

CEVAP: Betimleme

- › Eve gelir gelmez kendini odaya kapatıp için için ağlamaya başladı. Annesi ne olduğunu sorduğunda "Hiç" demekle yetindi küçük kız. Onun göğsüne başını koyup gözyaşı dökmeye devam etti. O kadar yorulmuştu ki ağlamaktan, bir süre sonra uykuya daldı. Uyandığında tekrar ne olduğunu sordu annesi. "Küçük bir kedi yavrusuna araba çarptı." dedi içini derin derin çekerek.

CEVAP: Öyküleme

- › Karıncalar küçük boyutlu, doğal boşluklarda yaşar. Birkaç düzine avcı bireyden oluşan topluluklar içinde yaşadıkları gibi milyonlarca bireyin bulunduğu topluluklar içinde de yaşarlar. Büyük kolonilerde çoğunlukla "işçi" ve "asker" sınıfını meydana getiren kısır dişiler vardır. Aynı zamanda bu koloniler, verimli erkeklerle "kraliçe" adı verilen ve bir ya da daha fazla sayıda bulunan verimli dişileri de barındırır.

CEVAP: Açıklama

- › Doğruyu söylemenin zor olduğunu söylüyorlar. Doğruyu söylemek kolaydır, zor olan şey onu anlatmaktır. Çünkü söylediğiniz doğruyu herkes duyar, ancak herkesin anlaması imkânsızdır. Türlü sebeplerle ona karşı çıkan, dile getirdiğiniz için de size düşman kesilen bir sürü insan çıkar.

CEVAP: Tartışma

(20, 21, 22, 23 ve 24. soruları aşağıdaki metne göre yanıtlayınız.)

Çok köklü bir dil olan Türkçede yaklaşık 600 bin kelime bulunur. Bu kelimelerin birçoğu, yer aldığı kelimeye göre farklı anlam kazandığı için çok anlamlıdır. Söz gelimi "koyu" sözcüğü bir futbol taraftarını nitelediğinde "aşırı", bir içeceği nitelediğinde "sulu karşıtı", bir rengi nitelediğinde "açık karşıtı" anlamlarına gelir. Deyimler ve atasözleri için de aynı durum geçerlidir. Türkçede günlük hayattan bilimsel konulara kadar çok geniş bir çerçeveyi kapsayan birçok deyim ve atasözü vardır. Bunların da bir kısmı tıpkı kelimeler gibi çok anlamlılığa sahiptir. Mesela "hava almak" deyimini hem "açık bir alana çıkıp ciğerlerine temiz hava çekmek" anlamında gerçek olarak hem de "beklediği sonucu alamamak, umduğunu elde edememek" anlamında mecaz olarak kullanılabilir. "Ağır kazan geç kaynar." atasözü "Kalın kafalı insan bir konuyu zor anlar.", "Tembel olan işi geç yapar.", "Ağırbaşlı insan çok öfkelenmez." gibi farklı anlamlar taşır.

SORU 20

Bu metnin konusunu yazınız.

CEVAP: Türkçenin Zenginliği

SORU 21

Bu metne uygun bir başlık yazınız.

CEVAP: Türkçedeki Zenginlik

SORU 22

Bu metnin anahtar kelimelerini yazınız.

CEVAP: Türkçe, dil, kelime, deyim, atasözü, söz varlığı, zengin

SORU 23

Bu metnin ana fikrini yazınız.

CEVAP: Türkçe, söz varlığı bakımından çok zengin bir dildir.

SORU 24

Bu parçada başvuru düşünceyi geliştirme yollarını yazınız.

CEVAP: Karşılaştırma, sayısal verilerden yararlanma, örneklendirme